

EESTI SPORDILEHT

KEHAKULTUURI SIHTKAPITALI VALITSUSE * EESTI SPORDI KESKLIIDU
* JA * ÜLERIIKLISE VÕIMLEMISÕPETAJATE SELTSI HÄÄLEKANDJA *

Toimetus ja talitus: Tallinn, Vene tän. 11-a, kr. 10. Postkast 70. Telefon 9-28. ☒ Tellimise hind: aasta peale 7 krooni, kuus 60 senti.

Eesti Spordileht ilmub igal reedel.

X. aastakäik.

Laupäeval, 3. augustil 1929. a.

X. aastakäik.

Kaks jalgpalli-õppetundi austerlastelt.

Kalev sai oma elu suurima kaotuse. TJK'l libises viik viimasel hetkel käest

Meie seltside meeskonnad ei ole saanud mängida tükk aega tugevate vastastega. Lähemad naabrid on teinud küllasõite, kuid nende tasapind ei ole meist palju kõrgem. Kui mõni kaugema maa meeskond on sattunud siia, siis on see enamasti olnud nõrga kvaliteediga või vormist väljas, nii et ta suuremaga meid üllatada ei ole suutnud. Ainult üksikutel juhtudel on meil olnud võimalus näha, et meie pallimehed seisavad ikka võrdlemisi kaugel maas veel Euroopa paremate tasapinnast. Niisugused juhud on olnud Hakoahi, Nemzeti ja Rootsi rahvusmeeskonna külaskäik.

Võisteldes oma ümbruskonna tasavägiste meeskondadega on meil sisendunud küllalt iseteadvust arvamises, et meie jalgpall on kaunikesti kõrge. See on viinud tugevale laisklemisele ja halpimisele, mis kipub rebima meie jalgpallisporti allamäge. Ergutuste ja noomituste puhul ollakse harilikult ükskõikne ja neid kviteeritakse üleoleva muigega.

Kalevi meeskonda on tulnud tänava mitu korda käredasti arvustada, kuid vast kaotus Austriale suudab ehk mehi panna mõtlema, et nad peaksid leidma oma mängule sobivama kuju ja aluse. Sest mis on Kalevi mäng? Umbropsu sudimine ja edasitormamine ilma ühegi kava, ülesannete jaotamise ja koostööta. Kui meeskond nii öelda satub ekstaasi, võib ta saata korda kohaliku mõõdupuu järele vahva numbri, kuid kui läheb vussi, siis on puru taga. See on mängul sarnaste meeskondadega, kes mängivad ise ka enam-vähem kobina pihta ja juhivad palli sinna, kuhu juhtub olema pööratud saapanina.

Kuid mängul Austria vastu, kelle tegevus rajatud teadlikule koostööle ja mõistusekombinatsioonidele, ei pääsnud Kalev üldse väärilise vastase tasapinnani. Esimene kakskümmend minutit möödus õnne ilma väravateta, kuid siis nuhelti neid vaeseid mehikesi nii kuidas taheti.

Oleks Kalevil olnud minimaalsemgi kohavõtmise, iga mees võtnud omale ühe vastase, keda ta oleks alaliselt jälginud, siis ei oleks lugu tarvitsenud olla sugugi nii hull, paljudki pallid oleks sattunud kalevlaste jalale ja austerlased oleks pida-

Austria lilla-valge meeskond.

nud kalduma tahestahtmata üksikmängule, mida on hõlpsam pareerida.

Nüüd aga eksisid kalevlasted sihitult, ahastavate nägudega väljal ringi, teadmata mis ette võtta, jooksid kolmekesi kokku ja vandusid vist maad ja taevast, kui pall kui nõiaväega keris nende värava poole. Nii armetut mängu ei ole nähtud pikki aastaid juba meie meeskondadelt. Mis seal siis imestada, kui austerlased löid esimesel poolajal neli väravat ja teisel samapalju. Score tundus olude kohta veel vähesena.

TJK'l oli võimalus pealt näha Kalevi valusat õppetundi ja seada konspekti kokku oma mängule. Meeskond, mis alati on teeninud meie intelligentseima ja stiilkindlaima nime, oli ennast võtnud ka selleks korraks äärmiselt kokku. Tabanud õnnetus vasakääre Brenneri kaotamise näol lisas olukorrale vist tõsidust veel juure.

Partii, mille TJK nüüd sooritas, oli ta kõigi aegade tüsedamaid, maksimaalse energia ja edasitungiga, kus kõik üleliigne ja halpiv oli retuscheeritud minimaalseni ja üksikmäng sobis juba otstarbekohasusega. Keskrüü oli meeskonna hiilgeosa ja küünis austerlaste vastava osani, esinedes sellest ainult oma mängustiiliga. Halfid katsid hästi ja backid olid löögikindlad.

Nii veeresid minutid üllatuslikus tasakaalus ja austerlaste pimestavast hiilgemängust ei olnud enam kuigi palju järel. Nad olid teadagi situatsioonide peremehed, kuid mitte sel määral, et vastased oleks tundunud statistidena, kes ainult selleks väljal, et aidata alla kriipsutada nende mängu efektsust.

Pinevas võitluses saabus 24. mänguminut, kus Pihlak lennutas tugeva pommi väravale, mille tõrjumisel Mickl langes pikali. Tormijooks peale ja pall on Ellmanni käes, kes juhib selle tühja võrku. 1:0. Austria pealetungid esimesel poolajal ei suuda muuta vahekorda.

Teist poolaega alustab TJK defensiiviga, töötades kogu aeg nelja poolkaitsjaga, kuhu sobib hästi Brenneri asemel mängiv Rüütel. Teine poolaeg möödub pea tervelt Austria pealetungi tähe all, kuid TJK kaitse näitab haruldast sitkust ja vahvust, hoides endi puuri puutumatuna kuni 66. minutini. Siis viigistab mängu vist Monck rohke rabelemise järele värava all. Näib nagu tahaks mäng lõpeda juba viigiga, kui Austria saab 90. minutil veel nurgalöögi ja pall pressitakse peaga värava nurka. 2:1 austerlaste kasuks ei tundunud paljuna jõudude vahekorra kohta, kuid mäng oleks võinud lõpeda väga hästi ka viigiga.

Eesti spordiliikumise patriarhh.

Jüri Soo korraldas 55 aasta eest esimesena Eestis võimlemist. Pühitses neil päevil 80-aastasit sünnipäeva.

29. juulil sai Laiuse köster Jüri Soo 80 aastat vanaks. Seda meest tuleb pidada kaudselt Eesti spordiliikumise isaks, kuna tema vist tegelikult esimese eestlasena hakkas organiseerima kehalist kasvatust Eestis. Sest tähelepanuväärivast sündmusest möödub tänava 55 aastat.

Olles 1874. aastal Laiusel koolmeistriks hakkas J. Soo korraldama kooliõpilastele ja ümbruskonna noortele võimlemisharjutusi ja turnimist, mis leidsid suurt huvi ja tähelepanu. 1877. ja 1878. aastal korraldas Soo Mõra mõisas Laiusel juba võimlemispeod, mis ajaks ta õpilased olid omandanud niisuguse küpsuse, et kutsusid esile vaimustatud arvustused sellega seoses Saksa lehtedes.

Reval. Zeitung 16. juunil 1878. a. nr. 137 kirjutab N. Dorpater Zeitungi järele: Teisipäeval, 6. skp. oli meil haruldane võimalus kaasa elada Mõra mõisas Eesti laulu- ja võimlemispidu, kus tegelikult näidati, milliseid toredaid saavutusi võib ka ebasoodsates tingimustes kätte saada, kui ainult ollakse teadlik asja tähtsuses ja selle heaks tehakse tööd püsiva andumusega. Peale selle kui Laiuse lauljad, kohati koos võimlejatega, olid kannud ette keni laule, esinesid 24 Laiuse kooliõpilast vaba- ja korraharjutustes ning turnimises roobaspuudel. Peale veelkordseid laule esineti vaba- ja rekiharjutustes. Kõigis harjutustes oli näha head kehahoidu ja pingutatud tähelepanu. — Kehaharjutuste sõbrad on tänujulged õnnestunud pidu korraldajale ja

juhile, kooliõpetajale Soole, tema võimlemisele pühendatud andumuse ja töö eest. Mõjugu ta eeskuju ergutavalt ja leidku see järeleaimamist, püüdku igauks, kel võimalus selleks, võimlemise levimiseks oma ringkonnas kaasa aidata, veendugu lõpuks ka maa- ja linnavalitsused selles, et võimlemise läbi edendatakse ühistunnet, teguvõimet ja mehemeelt kasvavas põlves.

Nii kiitva arvustuse osaliseks sai Eesti koolmeistri ettevõtte Saksa lehel. Köster Jüri, Jaani p. Soo on sündinud 29. juulil 1849. a. Puurmanni vallas Tartumaal. Käis 3 aastat Laiuse kihelkonnakoolis, 3 a. Tartu elementaarkoolis, 1 a. kreiskoolis ja 3 a. kuulsas Valga seminaris, mille lõpetas 3. juunil 1871. Ametis oli 1871—1874 Võnnu kihelkonna kooliõpetajana ja kiriku organistina 1874—1879 Laiuse kihelkonna kooliõpetaja ja sealsamas ka abiköster. 1881. a. kuni praeguseni töötab Soo Vigala köstrina.

Vaatamata oma 80 eluaastale on Soo veel praegugi haruldaselt tulise iseloomuga ja töökas. Ta on praegugi vaimliselt erk ja kehaliselt tubli. Peale oma köstritegevuse teeb ta tööd aias ja põllul. Ristib lapsi lähedal ja kaugel, poriste teedega istub hobuse selga ja edasi!

Meie spordiringkondadel oleks põhjust tunda huvi vana auväärse spordiveteraani vastu. Praegusel ajal on hr. Soo majanduslikult kaunis raskes seisukorras mitme õnnetuse tõttu, mis ta majapidamist tabanud.

land, 14.22; Moroney, Iiri, 14.17; Tulikoura Soome, 14.15; Kokkonen, Soome, 14.04; Svensson, Rootsi, 14.03; Rajasaari, Soome, 14.01.

Kõrgus: Turner, Inglise, 1.95,6; Kesmarki, Ungari, 1.92; Bonneder, Saksa, 1.91; Menard, Prantsuse, 1.90,5; Köpke, Saksa, 1.90; O'Dwyer, Iiri, 1.89,2; Stanislav, Tšehhosl., 1.88; Bergström, Rootsi, 1.88; Gordon, Inglise, 1.88; Haas-son, Rootsi, 1.88.

Teivas: Wegener, Saksa, 3.99; Ramadier, Prantsuse, 3.96; Lindblad, Rootsi, 3.85; Vintousky, Prantsuse, 3.80; Salo, Soome, 3.75; Korejs, Tšehhosl., 3.75; Culi, Hispaania, 3.72,5; Biro, Rumeenia, 3.72; Svensson, Rootsi, 3.71.

Oda: Szepes, Ungari, 66.69; Molles, Saksa, 64,72; Penttilä, Soome, 64.80; Macke, Saksa, 64.50; Weimann, Saksa, 63.55; Takkinen, Soome, 62.86; Palonen, Soome, 62.70; Liettu, Soome, 61.99; Sule, Eesti, 61.82; Hassinen, Soome, 61.50.

Kuul: Hirschfeldt, Saksa, 15.97; Uebler, Saksa, 15.61; Lingnau, Saksa, 15.42,5; Schneider, Saksa, 15.19; Daranyi, Ungari, 14.93; Noel, Prantsuse, 14.87; Fritsch, Saksa, 14.71; Seraidaris, Saksa, 14.50; Järvinen, Soome, 14.47; Suuk, Eesti, 14.15.

Ketas: Donogan, Ungari, 46.43; Noel Prantsuse, 46.35; Hoffmeister, Saksa, 46.31; Marvalits, Ungari, 45.96; Kenttä, Soome, 45.90; Paulua, Saksa, 45.67; Hähnchen, Saksa, 45.46; Askild, Norra, 45.12; Hirschfeldt, Saksa, 45.12; Stenerud, Norra, 44-95.

Vasar: O'Callaghan, Iiri, 49.38; Britton, Iiri, 49.30; Sköld, Rootsi, 49.19; Poggioli, Itaalia, 48.80; Walsh, Iiri, 47.55; Lind, Rootsi, 46.60; Stenerud, Norra, 46.04; Zemi, Itaalia, 45.93; Jansson, Rootsi, 45.67; McSweeney, Iiri, 45.61,5.

— Päri püstitas Tartus uue Eesti rekordi 100 m vabaujumises 1.15,2.

— Sport löi TJK väljal Eestikat 2:0 (2:0).

— Terstyanski, Ungari olümpiavõitja möögavehklemises, jäi tänaval mootorratta alla ja suri. Ta oli 38 aastat vana.

Euroopa 10 paremat seni.

100 m: Lammers, Saksa, 10,4; Borgmeyer, Saksa, 10,4; Eldracher, Saksa, 10,4; Wichmann, Saksa, 10,5; Salz, Saksa, 10,5; Geerling, Saksa, 10,6; Körnig, Saksa, 10,6; Fluck, Ungari, 10,6; Raggambi, Ungari, 10,6.

200 m: Eldracher, Saksa, 21,1; Körnig, Saksa, 21,2; Wichmann, Saksa, 21,2; Borgmeyer, Saksa, 21,4; Storz, Saksa, 21,5; Schüller, Saksa, 21,6; Mourlon, Prantsuse, 21,8; Hanlon, Inglise, 21,8; Leigh-Wood, Inglise, 21,8; Rinckel, Inglise, 21,9.

400 m: Büchner, Saksa, 48,1; Moulines, Prantsuse, 48,4; Storz, Saksa, 48,7; Leigh-Wood, Inglise, 48,9; Tavernari, Itaalia, 47,0; Jackson, Prantsuse, 49,0; Tchitcherme, Inglise, 49,1; Hanlon, Inglise, 49,1; Krebs, Saksa, 49,2; Barsi, Ungari, 49,2.

800 m: Tavernari, Itaalia, 1.52,2; Ladoumegue, Prantsuse, 1.53,0; Ellis, Inglise, 1.53,1; Müller, Saksa, 1.53,8; Peltzer, Saksa, 1.53,8; Jackson, Prantsuse, 1.54,4; Martin, Prantsuse, 1.54,6; Böcher, Saksa, 1.54,8; Keller, Prantsuse, 1.55,0.

1500 m: Ladoumegue, Prantsuse, 3.56,2; Wichmann, Saksa, 3.57,6; Larva, Soome, 3.59,6; Walpert, Saksa, 4.00,1; Böcher, Saksa, 4.01,2; Furia, Itaalia, 4.01,2; Lesimple, Prantsuse, 4.01,8; Petkevicz, Poola, 4.02,0; Davoli, Itaalia, 4.02,0; Matilainen, Soome, 4.02,1.

5000 m: Virtanen, Soome, 14.47,2; Kilp, Saksa, 15.00,0; Petkevicz, Poola, 15.02,4; Loukola, Soome, 15.03,6; Toivonen, Soome, 15.04,2; Iso-Hollo, Soome, 15.04,6; Potila, Soome, 15.05,7; Dartigues, Prantsuse, 15.06,0; Leclerc, Prantsuse, 15.07,2; Beldsinski, Eesti, 15.07,4.

10.000 m: Petri, Saksa, 31.57,4; Chapuis, Prantsuse, 32.01,0; Petkevicz, Poola, 32.09,0; Toivonen, Soome, 32.10,5; Sipilä, Soome, 32.11,5; Helber, Saksa, 32.15,8; Rerolle, Prantsuse, 32.29,6; Kapp, Saksa, 32.30,0; Holthuis, Saksa, 32.31,0; Suoknuutti, Soome, 32.32,2.

110 m tük: Wennström, Rootsi, 14,9; Trossbach, Saksa, 15,0; Burghley, Inglise, 15,0; Wel-

scher, Saksa, 15,0; Mann, Inglise, 15,1; Foley, Inglise, 15,1; Gaby, Inglise, 15,2; Steinhardt, Saksa, 15,2; Sempé, Prantsuse, 15,2; Viel, Prantsuse, 15,2.

400 m tük.: Facelli, Itaalia, 53,1; Burghley, Inglise, 54,3; Adelheim, Prantsuse, 55,2; Viel, Prantsuse, 55,4; Robert, Prantsuse, 55,8; Klar, Saksa, 55,9; Trossbach, Saksa, 55,9; Allwardt, Saksa, 56,0; Jähnisch, Saksa, 56,6; Somfay, Ungari, 56,6.

Kaugus — Balogh, Ungari, 7.53; Köchermann, Saksa, 7.50; Svensson, Rootsi, 7.45; Hallberg, Rootsi, 7.41; Storz, Saksa, 7.34; De Boer, Holland, 7.31,5; Dobermann, Saksa, 7.30; Van Welsenens, Holland, 7.27; Meier, Saksa, 7.25; Sartain, Inglise, 7.25.

Kolmik: Tikka, Soome, 14.41; Farkas, Ungari, 14.32; Takkinen, Soome, 14.32; Peters, Hol-

Kas olete näinud...

— võitjat meeskonda, kes tunnistas, et ta löödud vastane äärmiselt nõrk on?

— seltsi esindajat, kes enne võistlust ei ütles, et meie meeskond on täna nõrgem kui harilikult?

— väravavahti, kes peale sisselöödud palli ei ütles, et see püüdmatu vintpall oli?

— kaitsjat, kes peale kaotatud mängu ei ütles, et ta täiesti vormist ära on ja mitu ööd magamatult väljale on tulnud?

— tormajat, kes tunnistas, et vastase kaitse on mänginud täiesti fairilt?

— härrat pealtvaatajate seast, kes peale lattelöögi ei ütles, et iga karjapoiss paremini lüüa oskab?

— kaotajat meeskonda, kes tunnistas, et kohtunik täiesti erapooletu oli?

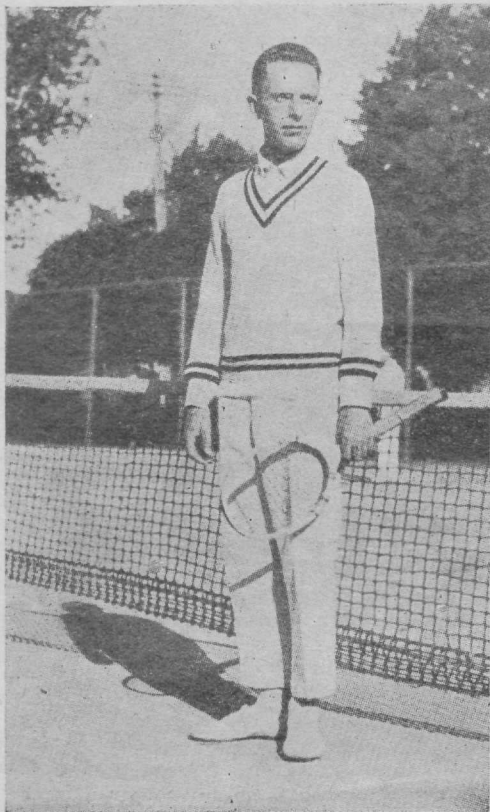
— noorhärrat, kes ilma piletit kontrollist mööduda tahtes ei ütles, et ta ajakirjanik on?

Jalgpalliliidu poolt annetatud karikad välkturniiridel väljamängimiseks.

Eesti kaotas tennises Soomele 9:13. Eesti-Soome asjaosaliste hinnangus.

Pukk pani enda maksma võistluse parimana

H. Pukk, kes oli maavõistluse parim mees.

Eesti-Soome maavõistlus tennises peeti Helsingis möödunud reedel, laupäeval ja pühapäeval. Võistluse kava koosnes 22 mängust, millest oli 12 meesüksikmängu, 3 naisüksikmängu, 3 meespaarimängu, 1 naispaarismäng ja 3 segapaarimängu.

Esimesel võistluspäeval vedas Eestil õige hästi. Eesti pääsis juhtima isegi vahekorraga 3:2, kusjuures Pukk lõi Soome parimat mängijat Granholmi 6:3, 6:4, 3:6, 6:2. Lohk võitis Lagerblomi 4:6, 6:4, 4:6, 6:4, 6:4 ja prl. Bagh prl. Olanderi 6:1, 6:1. Eestlaste kaotatud matschid olid: Kleinberg—Grotenfelt 5:7, 3:6, 4:6.

Teine võistluspäev viis mängude vahekorra 7:7 peale tasakaalu. Lasn lõi Schildti 6:4, 4:6, 6:3, 6:2. Dollar võitis Lagerblomi 6:4, 2:6, 5:7, 6:3, 6:2 ja pr. Nõmmik prl. Väänase 6:2, 6:2. Segapaar prl. Bagh—Kleinberg lõi prl. Olander—Granholmi 3:6, 6:4, 8:6.

Eesti poolt kaotatud mängud olid sel päeval: pr. Hesse — prl. Brunou 1:6, 1:6, Hiiop—Grotenfelt 4:6, 1:6; Kleinberg—Ingman 3:6, 8:10, 5:7; Pukk, Lohk—Schildt, Grotenfelt 1:6, 2:6, 1:6; pr. Hesse, Lasn — prl. Brunou, Grotenfeldt 5:7, 6:8.

Kolmas võistluspäev läks Eestile kõige halvemini, tuues lõpukokkuvõttes kaotuse 9:13. Üks kaotus järgneb teisele. Lasn peab tunnistama Granholmi ülekaalu 6:2, 2:6, 4:6, 6:2, 6:2. Lohk alistub Blombergile 4:6, 7:5, 6:2, 6:1, Hiiop lahku võidetuna Ingmanist 4:6, 4:6, 5:7; naispaar Hesse—Bagh Brunou—Olanderile 6:8, 1:6. Ka meespaarid ei pääse sellest sautusest. Lasn—Kleinberg kaotavad Grotenfelt—Blombergile 1:6, 7:5, 2:6, 3:6 ja Hiiop—Dollar Carr—Nybergile 1:6, 0:6, 2:6. Ainsad võidupunktide saavutajad sel päeval on Pukk ja pr. Nõmmik—Lohk. Pukk lööb Schildti 6:3, 6:3, 8:6 ja pr. Nõmmik—Lohk prl. Väänanen—Carri 8:6, 6:4.

— Läti kaotas jalgpallis maavõistluse Rootsis 0:10 (0:3).

Absoluutselt õige.

See haruldane asi, mis praegusel relatiivsel suhtumisel on „absoluutselt õige“, ei ole miski muu, kui maavõistluse resultaat. Toodud arvamise maavõistluse tagajärje kohta avaldas vahekohtunik G. Ekberg.

Ta on Tallinnale juba vana tuttav, sest möödunud aastal rullus tema juhtimisel 1. Balti turniir staadionil. Gustav Ekberg, kes praegu 39 a. vana, on Stokholmi Djurgårdens JF-i meeskonnast. Ta on ise vana Rootsi internatsionaal: 1909.—1923. a. on ta kaasa teinud 13 maavõistlust Rootsi rahvusmeeskonna kollases särgis. Mänginud on ta maavõistlustel mitmesugustel kohtadel: paremsisemist, vasakhalfi ja tsentrihalfi. Nüüdse maavõistluse kohta lausus ta: „Eestlased mängisid seekord paremini kui Balti turniiril. Resultaat 1:1 on jõudude vahekorra määrana absoluutselt õige. Esimesel poolajal oli paremaks Soome, teisel poolajal Eesti. Soome meeskonnast paistis parema liinina silma poolkaitse, Eestil olid head ps. ja pä. Mäng oli vihmale vaatamata tasapinnalt hea.“

Lisana ei saa jätta märkimata, et Rootsi palliliit tegi meile juubeli puhul kenakese kingi: meie liidud ei võetud vastu vahekohtuniku sõidukulusid Stokholmist Tallinna ja tagasi, mis tähendab ligi 250 krooni meie liidule.

Soome esindajad on rahul.

Ins. Kauko Karvonen, Soome palliliidu abiesimees, kes esindas külaliste meeskonda Tallinnas, lausus: „Tagajärg sobiv. Mäng libedal väljal küllalt hea, eriti teisel poolajal. Eestlased olid liikuvamad ja tegid rohkem üritusi.“

Kaarlo Soinio, Soome palliliidu sekretär: „Tagajärg on rahuldav. Võistlus tõendas, et Eesti ja Soome vahel võib nende mängijate võimete juures sündida suuri võistlusi, nagu oli nüüdne. Eestlastest oli väljapaistev Pihlak, kuid ta mängutaktika ei ole otstarbekohane. Soomlastest oli pb. Koskinen mees oma kohal ja läks vastasele peale õigel hetkel. Samuti oli tubli Soome th. Lindsten. Üldiselt oli Soome pisut parem.“

Soomlased mängisid üle hulga aja hästi.

Soome meeskonnaga oli kaasas ka Eino A. Soinio Urheilulehti esindajana. Ta on oma 34-aasta juures 1912. aastast alates Soome rahvusmeeskonnas mänginud 47 korda, enamikus tsentrihalfina. Jalgpallikriitikuna on ta Soome kõige esimesi, kelle kohta palju ei ole tarvitada sõna jalgpalli professor. Ajakirjanikuna on ta viibinud kahel viimasel olümpia jalgpalliturniiril Pariisis ja A'damis.

E. A. Sainio avaldas järgmist: „Soomlased mängisid nüüd Eesti vastu paremini kui see hulga aega on olnud Soome poolt peetud maavõistlustel. Nüüdse mänguga oleks soomlased väärt olnud viigi asemel üheväravalist võitu, kuna soomlastel olid löömiseks sagedasemad võimalused kui eestlastel. Paremad soomlased olid vb. Karjagin ja th. Lindsten, edurivi oli meeskonna teiste osadega võrreldes puudulik. Eesti meeskonnas olid paremateks pb. Einmann ja vv. Tipner. Ps. Pihlak mängis liiga egoistlikult. Eesti meeskond on varematal maavõistlustel Soome vastu mänginud nüüdsest paremini. Vahekohtunik oleks pidanud ise enam nägema, nüüd kuulas ta aga liiga rohkelt publikut.“

Soome mängijate arvamisid.

Vv. Charles Holmberg, 23 aastat vana, 5 korda internatsionaal: „Soome oleks pidanud võitma 2:1. Liikmed kangestusid mul rõskusest.“

Pb. Niilo Koskinen, 31 a., 34 korda intern.: „Kui Soome keskkolmik oleks enam mänginud ääreforwardidele, siis oleks maavõistlus annud võidu Soomele. Keskkolmik tegi liiga kribulist mängu, mis oli vähe tagajärjekas. Selle mängu juures tagajärg õige, kuigi Soomel oli teisel poolajal rohkem võimalusi. Eestlastest tf. Ellmann hea.“

Vb. Frans Karjagin, 20 a., 3 k. intern.: „Viik on küllalt õnnestunud asi.“

Ph. Max Viinioksa, 24 a., 18 k. intern.: „Pihlak, Einmann head. Arvasin enne võistlust, et Soome saab peksa 3:1 ümber.“

Th. Pentti Lindsten, 20 a., 1. korda intern.: „Eesti forwardidest Pihlak hea, Ellmann ka, kuid vs. halb. Eesti äärtel oli vähe tegemist. Kaitstes Einmann tubli. Tagajärjekas võis viik olla, kaotust Soomele küll ei ootanud.“

Vh. Axel Lindbäck, 22 a., 2 k. intern.: „Tagajärjega olen rahul.“

Ps. Aulis Koponen, 23 a., 26 k. intern.: „Soome oleks pidanud võitma.“

Tf. Abbe Lönnberg, 24 a., 17 k. intern.: „Lönnberg ei ole enam Lönnberg — ei suutnud kahelt meetrilt palli väravasse toimetada.“

Vs. Josef Nadjbornik, 25 a., 2 k. intern.: „Mäng oli kõva.“

Vä. Ragnar Lindbäck, 20 a., 3 k. intern.: „Meie oleks pidanud võitma 2:1.“

William Kanerva, kes 28-kordne internatsionaal ja kümnest E-S maavõistlusest kuuel on kaasa võistelnud vasaksisemisena ja vasakäärena, oli nüüd kohal varamehena. Esimest korda Eestis mängis ta 1919. a., mil oli 16-aasta vanune. Nüüdse maavõistluse kohta arvas ta: „Kohasem tagajärg oleks olnud 3:2 Soome heaks. Pihlakal ja Lönnbergil oli teisel poolajal häid schansse, mis oleks pidanud realiseeritama. Vv. Tipner oli sel matschil ebakindel, tuli väravast välja rohkem kui tarvis ja mängis mittekohaselt publikule. Heade forwardide juures oleks Tipneri väljajooksud läinud maksma väravaid. Eesti headest mängijatest näisid Tipner ja Pihlak nõrgemaks muutunutena, kuna endisel tasapinnal oli Einmann. Kokkuvõttes mängis Eesti seekord Soome vastu nõrgemini kui harilikult. Soomele selle eest oli see paremaid võistlusi Eesti vastu. Soomlaste ääreaajad olid mõlemad nõrgad. Eesti poolkaitses nõrgemaks oli vasakhalf, kes vähe suutis pidada Soome äärt.“

Inglise profi arvamine.

Soome on viimaks jõudnud niikaugele, et hankis tänavu omale treeneri, kes palgati Inglismaalt ja oli kaasas Soome meeskonnaga Tallinnas. Treeneriks on neil Herbert Bellamy, Swansea Town Football Club'i vasakhalf. Mees on Swansea, mis Inglise teise profiiliiga meeskond, mänginud oma 33 aasta juures kaasa 1919. a. kuni tänavuseni.

Päris huvitav on selle Inglise profi arvamine maavõistluse kohta: „Resultaat on fair. Mäng oli raskete ilmastikuolude juures hea. Väga head mängu näitasid Soome meeskonnas pä. Kanerva ja vb. Karjagin. Viimane oli parem pb. Koskisest, vaatamata selle suurematele kogemustele. Väravavahtid olid mõlematel meeskondadel üle Inglise väravavahtide keskmise tasapinna. Mängijate materjal oli mõlematel ühevääriline ja hea. Mehed ilmutasid rohkelt julgust, vastupidavust ja entusiasmi, kuid tehnika on puudulik. Siin Soome lahe ääres näivad maksvat eelarvamised väravavahti puutumatuses suhtes. Väravavahtidel on juba küllalt paremst käemängu eesõigusega ja neid võib atakeerida alati tugevalt. Väravavahti ei lükata Inglismaal mitte ükski pikali, vaid pressitakse koguni võrku. Vahekohtunik oli hea, kuid tal oleks tulnud anda kumbagi poole heaks üks karistuslöökk. Paar korda kuulas vahekohtunik liinimeeste arvamist, mis ei olnud kohane. Üldiselt väärtuselt võrdus matsch Inglise profide 3-nda liiga (klassi) meeskondade võistlusele, kus pannakse välja kõik jõu tagavarad, et mitte langeda 4-ndasse klassi. Üksikutest mängijatest oleks ps. Pihlak võimetelt kõlbulik Inglise 2. profiiliigas ja Soome vb. Karjagin vast esimesesse liigasse.“

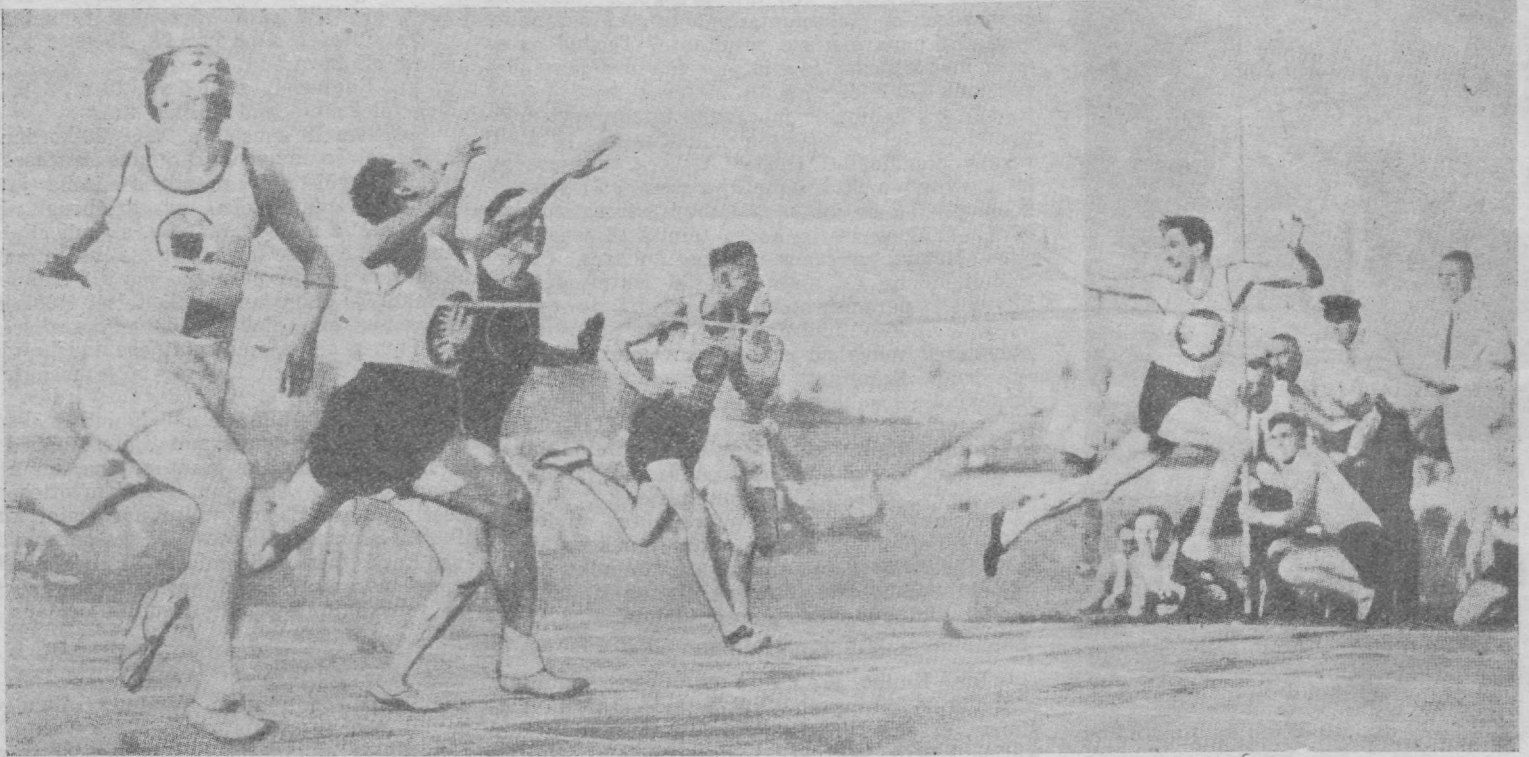
A. Mac Keabbin, meie vahekohtunikute kolleegiumi esimees, kes mr. Bellamy arvamist tõlkis, lisas omalt poolt juure: „Eesti jalgpalli 20-a. juubeli puhul oleks võinud maavõistlust juhida meie oma vahekohtunik ja mitte võõramaalane. Meie vahekohtunikud ei ole nii kitsarinnalised, et oleks võinud karta parteilikkust.“

7. rügemendi võistlustel joks n. a. o. Rattus 100 m 11,6, 400 m 56,0 ja hüppas kaugust 6,08. Kapr. Ernits hüppas kõrgust 1,65 ja rms. Simson tõukas kuuli 12,49.

Kivits püstitas uue Läti rekordi 60 m jooksupärga 6,8. Samuti Karlson kettahettes naisetele 33,45,5.

— Hispaanias on teinud ujumine viimasel ajal suuri edusamme. Hispaania ujumislit kinnitas neil päevil järgmised rekordid: 50 m vabalt — J. Pinillo 23,8; 100 m — J. Gonsales 1,04,9; 200 m — J. Gonsales 2,33,4; 400 m — F. Segala 5,43,0; 800 m — F. Segala 12,21; 1000 m — F. Segala 15,30,2; 1500 m — R. Artigas 23,30,0; 100 m rinnuli — J. Francesc 1,36,9; 200 m rinn. — J. Francesc 3,08,5; 400 m rinnuli — J. Francesc 6,47,7; 100 m selili — R. Brull 1,18,1; 200 m sel. — R. Brull 2,54,8; 400 m sel. — R. Brull 6,23,4; 100 m vab. naist. — S. Munoz 1,25,1; 200 m v. n. — Aumacellas 3,29,2; 400 m v. n. — Aumacellas 7,43,2; 100 m rinnuli — S. Vigo 1,47,3; 100 m n. selili — S. Vigo 1,49,4.

Saksa esivõistlused Euroopa parimad.

Saksa esivõistluste 100 m finiš. Geerling katkestab lindi, teised jooksjad on järjekorras: Eldracher, Gillmeister, Salz, Gorts, dr. Wichmann.

Saksa esivõistluste täpsed tagajärjed olid: 100 m — 1. Geerling 10,2; 2. Eldracher 10,9; 3. Wichmann 10,9. 200 m — 1. Wichmann 21,5; 2. Eldracher 21,5; 3. Körnig 21,6; 400 m — Büchner 48,1; 2. Storz 48,7; 3. Krebs 49,2. 800 m — 1. Müller 1.53,8; 2. Peltzer 1.53,8; 3. Böcher 1.54,8; 1500 m — 1. Wichmann 3.57,8; 2. Walpert 4.00,1; 3. Schilgen 4.02,6. 5000 m — 1. Kilp 15.00,0 (uus Saksa rekord); 2. Helber 15.10,2; 3. Kapp 15.35,0. 10.000 m — 1. Kraft 34.16,5; 2. Bruch 34.34,8; 3. Holthuis 35.09,8. Maraton — 1. Wanderer 3.07.15,8; 2. Schneider 3.14.33,2;

3 ja 4 Mierdel ja Geisler 3.19.35,8. Kaugus — 1. Köchermann 7.29; 2. Dobermann 7.14; 3. Biebach 6.83. Kõrgus — 1. Köpke 1.90; 2. Rosenthal 1.84; 3. Huhn 1.80. Teivas — 1. Wegener 3.99 (uus Saksa rekord); 2. Stechemesser 3.57; 3. Bünte 3.57. Kuul — 1. Hirschfeldt 15.26; 2. Uebler 14.49; 2. Schneider 13.95. Ketas — 1. Hirschfeldt 45.12; 2. Hänchen 43.17,5; 3. Hofmeister 42.93. Oda — 1. Molles 62.85; 2. Weimann 62.67; 3. Schnackertz 60.25. Vasar — 1. Mang 43.02; 2. Wenninger 41.79; 3. Heibert 39.02.

Naiste esivõistlustel olid tagajärjed: 100 m — 1. Gelius 12,5; 2. Kellner 12,6; 3. Stryck 12,7. 200 m — 1. Gelius 26,0; 2. Lorenz 26,0; 3. Schmidt 26,2. 800 m — 1. Dollinger 2.17,5; 2. Stramm 2.21,6; 3. Lenz 2.24,4. 80 m tõk. — 1. Becker 12,4 (rekord); 2. Pirach 12,6; 3. Haux 12,9. Kaugus — 1. Schlarp 5,65; 2. Grieme 5,47; 3. Bredov 5,35. Kuul — Heublein 12,85 (uus maailmarekord); 2. Meister 11,90; 3. Jungkunz 11,61. Ketas — Mollenhauer 37,62; 2. Mäder 34,35. 4×100 m — München 49,0.

Välkturniire üle maa.

Jalgpallisporti juubeli puhul peeti põhapäeval üle maa välkturniire. Tallinnas tuli võitjaks NMKÜ, lüües finaalis Hõimlat lisaajaga 1:0. Tartus omandas võidu jalgpalliklubi, võites lisaajaga Tartu Kalevit 2:1. Pärnus tuli esikohale Pärnu jalgpalliklubi võiduga Tervise üle 1:0. Narvas osutus parimaks Tennis-Hokiklubi, kes oma finaalivastasest Svjatogorist sai jagu 1:0. Türi lahkus Kohila protesteerides väljalt, karika omandas Türi spordiring. Viljandis saavutas esikoha Viljandi kaitseliidu spordiklubi finaalivõiduga Võhma Leola üle lisaajal 1:0.

Naiste veerandmiil 59,2.

Londonis peetud naisvõistlustel jooksis M. E. King 440 yardi 59,2, mis tundub ületab senise maailmarekordi (60,8). Ka 80 m tõkkejooksus püstitas H. Hatt uue maailmarekordi 12,4 (end. Sychrova 12,6).

Kalkun võistles Lyonis.

G. Kalkun, Eesti kettameister, õpib teatavasti Genfi ülikoolis. Linnavõistlusel Genfi Lyon, mis peeti hiljuti Lyonis, võistles Kalkun Genfi esindajana ja võitis kettaheite tagajärjega 40.49. Üldiselt tuli matschis võitjaks Lyon 69,5 punktiga Genfi 53,5 punkti vastu. Tagajärjed olid üldiselt nõrgad, paremad olid vast Menardi

kõrgus 1.80, Vahceroni 400 m 52,0 ja Bachmanni kuul 12.78.

— Berliini — Brno linnavõistlusel jooksis Schlösske, Berg., 100 m 10,9, Martinek, Brno, hüppas kõrgust 1.80, Beschnetznik, Berl., jooksis 110 m tõk. 15,4 ja Sindler, Brno, 800 m 1.57,1. Strniste, Brno, jooksis 1500 m 4.01,3 (rekord), Vykoupil, Brno, 400 m 50,8. Kaugust hüppas Grosse, Berl., 6.60 ja 3000 m jooksis Kosciak, Brno, 8.51,3.

— Jackie Fielde võitis Chicagos maailmavõistluse kergekeskkaalu poksis Joe Dundee vastu.

— F. C. Bologna, Itaalia jalgpallimeister, alustas oma Lõuna-Ameerika turneed. Rio de Janeiro võisteldi elektri valgusel ja itaallased pidid tunnistama endid esimesel matschil kaotanuteks 1:3 (1:1).

— Ferencvaros, Ungari, kes Uruguays jalgpalliturneel, pühitses Montevideos suurt triumfi, lüües Uruguay rahvusmeeskonda 3:2 (3:0). Pealtvaatajaid 40.000.

— Walesi esivõistlused peeti Cardiffis. 100 y. Anderson 10,2; 220 y. Bon 23,4; 440 y. Hughes 51,8; 880 y. Thomas 1.58,6 (uus rekord); 1 miil Thomas 4.27,0 (uus rekord); 4 miili Thomas 21.04,0; kõrgus Whiteutt 1.75; kaugus Whiteutt 6.22; kolmik 13.06; kuul Dillaway 11.04.

— Taris tuli 4-kordseks Prantsuse meistriks ujumises: 100 m 1.02,8; 200 m 2.19,2; 400 m 5.02,6 ja 1500 m 21.37,4.

— Sakslane Weiss on väga väljapaistev 10-võistleja. Sakslaste omapärase arvestussüsteemi tõttu ei ole tema saavutused äratanud laiemat tähelepanu. Kui ta esivõistluse tagajärgi aga arvestada tavalise tabeli järele, siis annaksid need 7688,71 punkti. Ta saavutas: 100 m 11,1; 400 m 50,6; 1500 m 4.52,8; 110 m tõk. 15,5; kõrgus 1.72; kaugus 6.72; teivas 3.10; kuul 12,36; ketas 37,01; oda 53,62.

— Taris, Prantsuse suurujaja, võistles Stockholmis ja võitis Arne Borgi puudumisel ülekaa-

lukalt 200 m 2.21,5, 400 m 5.08,8 ja 1000 m 15.58,8.

— Spence'i uskumata aeg. Walter Spence ujus Brooklynis 220 yardi rinnuli 2.30,8. Maailmarekord on 2.48,0. Amsterdamis, kus võistlus võideti tagajärjega 2.48,8, jäi Spence kuundaks ajaga 2.57,2.

Sigurd Dahle tõukas Norras kuuli 14.19.

— Los Angelesi olümpiastaadion omab kohti 125.000 pealtvaatajale ehk umbes 3 korda nii palju kui Amsterdam. Sõude- ja purjevõistluste jaoks ehitatakse liikuvad tribüünid.

— Helsingi löi Turut jalgpallis 3:1 ja Göteborg Oslot 2:0.

— Somfay püstitas uue Ungari rekordi 400 m tõkkejooksus 56,6 ja Szabo samuti 1500 m jooksus 4.02,4.

— Prantsuse naised püstitasid kaks teatejooksu maailmarekordi Le Ninette'is. 4×75 m läks 38,4 (end. 38,6) ja 4×200 m 1.49,6 (end. 1.50,4).

— Raggambi jooksis Budapestis 100 m 10,6 ja Donogan heitis ketast 45,80.

— Wennström jooksis Rootsisis 110 m tõk. 14,9, Hansson hüppas kõrgust 1.88, Hallberg hüppas kaugust 7.07, Sköld heitis vasarat 49.19 ja Svensson hüppas teivast 3.71.

— Doherty tuli Ameerika meistriks 10-võistluses. Ta ühe päevaga saavutatud punktiarv oli 7784,68, mis seab ta peagu Yrjöla vääriliseks. Ta üksiktagajärjed olid 11,1 — 54,0 — 5.04,8 — 16,1 — 1.81 — 6.56 — 3.52 — 11.85 — 37.02 — 56.40.

— Barbutti, 400 m olümpiavõitja, kelle Ameerika spordiliit talvel diskvalifitseeris ta amatöörismi varjukülgi paljastavate kirjutuste pärast, on saanud liidult uuesti võistlusõiguse.

— Lisa Lindberg püstitas kaks Soome rekordi vabaujumises naistele. 100 m 1.21,6 ja 400 m 6.16,8. Viimane on ka põhjamaade rekord.

— A. Rudsits hüppas uue Läti rekordi kauguses 7.31.

Poolhapu juubeliõun.

Eestil tuli Soome vastu leppida viigiga.

Viies kord tuli Soome jalgpalli rahvusmeeskond üle lahe Tallinna — seekord järjekorralt kümnendale Eesti-Soome maavõistlusele, mis peeti koos Eesti jalgpalli 20. a. juubeli pidustustega 25. juulil staadionil.

Ilm ei olnud säärane, mis oleks võimaldanud jalgpalli näitamist juubelikohases toreduses. Ärkasid juba peaaegu unustatud mälestused soomlaste esimesest maavõistlusest Tallinnas Tiigiveskil, see üks meie jalgpallihällidest, mida nüüd enam ei ole olemas, nägi sel maavõistlusel välja kui ookeanikaart, kus palju vett ja väga vähe kindlat jalgealust. Väljaolud on nüüd niipalju muutunud, et tugevamagi vihma korral staadionil maa jääb ikka maaks ja ei muutu magedavee mereks.

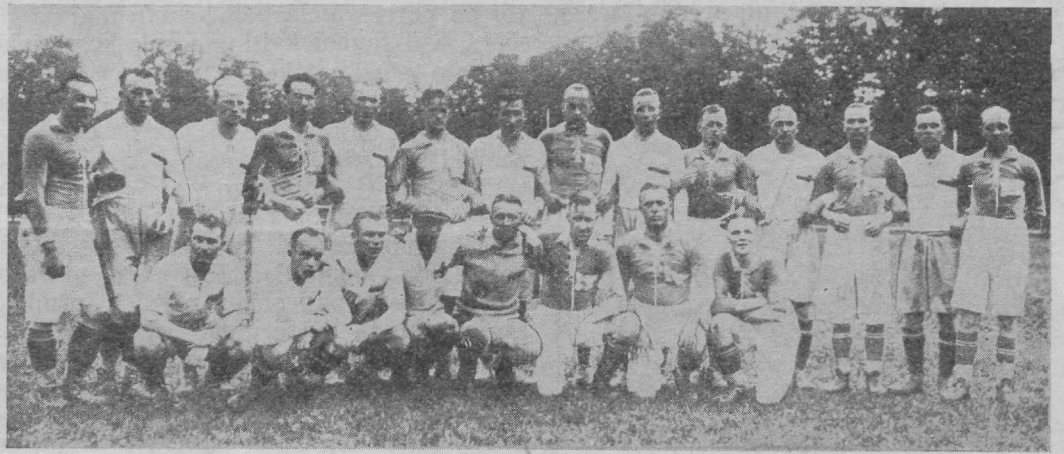
Pöördepunkt Eesti-Soome pallisuhetes oli 1923. a. soomlaste teistkordsel üle lahe tulekul. Tol ajal päris uskumatu loona võideti Spordi väljal soomlasi siis esmakordselt. See on praegugi ainsam maavõistlus, mis peetud sinivalgete väljal.

Kolmandal tulekul — 1925. a. oli võistluse areeniks Kalevi väli, kus saavutati arviliselt meie suurem võit Soome vastu. 1923. a. 2:1-le järgnes seal vastast väravate poolest ainukordselt pimedaks jätnud 2:0. Neljandal tulekul, 1927. a., kandus areen TJK väljale, kus soomlasi kolmandat korda võideti. Tulemus oli siis 2:1 ja seda maavõistlust tuleb pidada võitluselt kõige tugevamaks ja sisukamaks, mis peetud Eesti ja Soome vahel kümne aasta kestel. Sellest 1927. a. maavõistlusest peale ei olnud meie enam soomlaste õpipoisid, vaid võrdsed võrdsete kõrval, soomlaste eneste tunnustusel koguni aga paremad meie esimestest õpetajatest, kelleks soomlased meile jalgpalli alal siiski rohkelt on olnud.

Viimase kuue aasta kestes kuni nüüd seni, 1924. a. kaotust Helsingis 0:4 välja jättes liig ränga erandina, on E—S maavõistluste tulemuste rida järgmine:

2:1, 2:0, 1:1, 2:1, 2:2,

s. o. 3 võitu ja 2 viiki. Sellest ilmnest meie pisuke paremus, kuid samad tagajärjed selgitavad ka, et meil on õnnestunud soomlaste võitmine ainult Tallinnas, kuna Hel-

Eesti ja Soome meeskonnad poolajal.

singis on tulnud parematel puhkudel rahul olla kõige rohkem viikidega. See on kinnitus Inglise hinnangule, et kodune väli ja rahvas, seda täiesti iseseisva tegurina, tähendab oma meeskonnale enamikul harilikult 1—2-väravalist eesolekut võrreldes vastasega.

Viimased 4 aastat (1925—28) Soomele kordagi kaotamata, ei tahetud ega võidud kaotust eeldada ka tänavusel kohtamisel. Pealegi oli nüüdne matsch koguni kahtepidi ühenduses juubeldamisega ja selle tõttu oli isegi ootus, et neljapäevasest maavõistlusest kujuneb kuidagi mingi suurem roosikarvalise rõõmu sündmus Eesti täisealiseks saanud jalgpallile. Meie mängijatel enestel ei olnud siiski väga suurt julgust südames. Alaliselt ja vangutamata lootusrikkad optimistid, keda meil olemas tubli protsent mängijate seas, lootsid, maksimaalsena võitu vahekorraga 3:1. Soomlased ise, meie võistlusvastased, ei olnud kuigi kindlad võidule. Tuntakse küllalt hästi üksteist ja teatakse, et võitluse otsustamiseks valgesärkide ja sinisärkide vahel jätkub harilikult täiesti üheväravalisestki vahest. Kumbale poole siis see värav — see on enamikus juba juhuasi, ning juhus on see, mis satub hästi või halvasti, mõlematele etteteadmatult. Kindel oli aga, et väljal seisis vastamisi

kaks meeskonda, kes teineteise võimetest pidasid vastastikku lugu.

10. maavõistluse mõistatus lahenes viigiga, mis tagajärjena ei ole uus nähe. Nelja viimase aasta (1926—29) Eesti-Soome neljast maavõistlusest on tervelt kolm lõppenud „vennasrahvaste viigiga“, mis ei ole jätnud järele mõõdutut kaotusvalu, ega pole annud ka võidurõõmu.

Ei ole salata, et kümnes Eesti-Soome oli enam hapu kui magus juubeliõun, mida meie pallimeestel tuli hammustada. Lahingute kord, olgu see siis võidu, kaotuse või viigi päritolu, määratakse harilikult pärast lahingutegevust, mil „juhuste tujud“ paigutatakse süsteemi. Raske on otsida asjade päriolu, kuna nende põhjus ei saa olla üksik, vaid on hulgaline, mida kõike raske määrata kindlaks.

Esimesi silmapaistvaid asju maavõistlusel oli, et soomlased näisid viimaste aast. võrreldes edenenuna. Seda rohkemal määral just tehniliselt. Varemadel maavõistlustel on ikka olnud märgata Eesti tehnilist paremust selgesti, kuigi mõne juuksekarva võrra, kuid nüüd oli seegi paremus kadunud. Veel edasi — Eesti meeskond on varemalt paremini mänginud ka taktiliselt. Asjale peab olema hea, et meie arvamised on aastate kestes internatsionaliseerunud ja selle tõttu meil ei tarvitse olla kolgarahvuslased, kes nurjumises süüdistavad kõige rohkem õnne puudumist, koos sellega alahinnates vastast ja selle juures siiski ei jäta ülehinnamast oma meeskonda. Meie meeskonnal puudus vägeva kooskõlaga mäng ja kombinatsioonid, missugune ühtluse nappus ei saanud jääda silmade vahele. Kui mängu viib edasi ja annab tagajärgi mitte üksi ühtlus ja taktika, vaid ka mängijad üksikutena, siis sellestki küljest oli puudust. Kombinatsiooni peahalus võib seista selles, et ta teeb mängijad ebaisekaks, kuid meeskonnamäng, nagu jalgpall, ei saa olla tagajärjekas ilma ebaiseka koosmänguta.

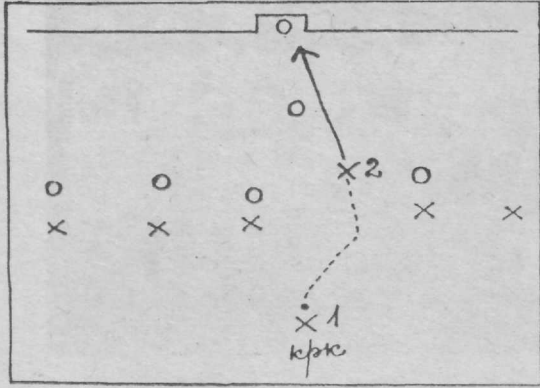
Viik oli võrdlemisi õige tagajärg võistlusele. Kui võtta arvessegi, et jalgpallis pahatihti ei võida parem meeskond, ka siis ei ole soomlastel tarvis sellest tõsiasjast otsida lohutust, sest vahe oli tõepoolest väike. Maavõistluse „töövõidu“ võiks siiski saada soomlased, kes olid meie meeskonnast paremad vast poole värava võrra. Nad oleks vast selle paremuse ka realisee-

Kull on märkinud värava. Holmberg on pikali, Viinioksa püsti väravajoonel.

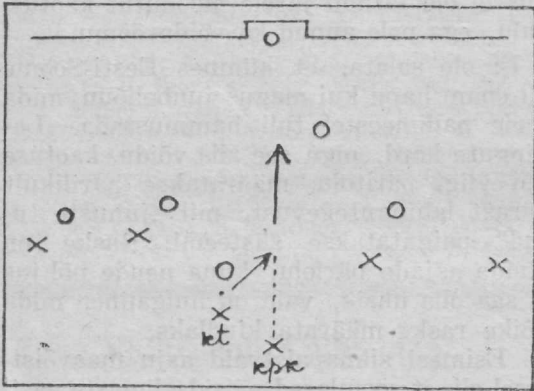
Jalgpalli taktika.

Poolkaitsja ei pea kunagi tahtma paista silma! Ta peab varustama ajajaid pallidega. Nagu peegel koondab kõik valguskiired põletispunkti ja paiskab nad tagasi, nii areneb ka terve mäng keskpoolskaitsja ümber, ja nagu peegel reflekteerib kiireid, nii peab ka

61. Kuna oma ajajad on kindlasti kaetud, veab keskpoolskaitsja (X) ise palli positsioon 1-st positsioon 2-le ja lööb väravale.

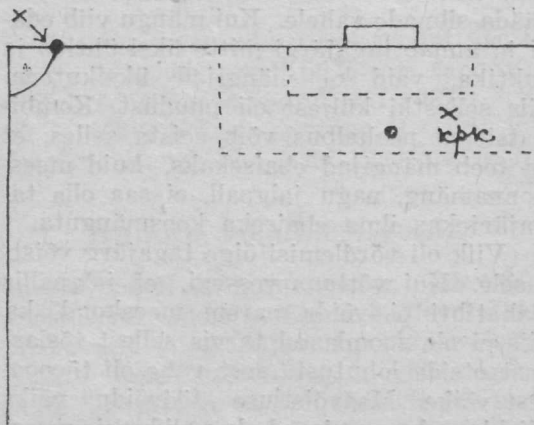
keskpoolskaitsja automaatselt, kuid mitte mõttelt, palle juhtima ettepoole. Alati on ta kohustatud edasi andma palli vabalt seisvale ajajale. Siiski võib ta vahel, kui olukord seda võimaldab, mängida

62. Kesktormaja (X) söötab, kuna kõik teised ajajad on kaetud, keskele vabale kohale, kuhu söötab keskpoolskaitsja, et lüüa peale.

kuuendat ajajat ja saata isegi korda, mis tema kaasmängijatel ei õnnestu. Siin on ka erand vahel oma kohal. Loomulikult ei tohi see sündida liig tihti. Muidu jääb ära üllatusmoment, mis lõpupeude lõpuks on kordaminekuks tarvilik. Täpselt nagu sõjas suured väejuhivad vahel kõigi strateegia ja taktika seaduste vastu talitavad ja saavutatav edu neid tagant järele õigustab.

Täpne löök on hea keskpoolskaitsja tunnus. Palli mängimine ajajatele sündigu võimalikult mööda maad. Kas otse jalgade

63. Keskpoolskaitsja asetus nurgalöögil vastase värava all.

ette ajajale või vabasse ruumi, seda tingib igakordne taktiline olukord. Tihti on tarvis ühest vastasest mööda mängida, et saada vaba teed. Kas sööta ääreaajajale, või on parem anda pall kesktormajale või sööta pall tagasi kaitsjale ehk koguni ise tormata edasi, see kõik ripub ära olukorrast. Olukorda õieti hinnata ja kasutada — need on omadused, mis teevad keskpoolskaitsja väljapaistvaks. Ainult mitte aega raisata! Maskeeri oma kavatsust senikaua kui vähegi võimalik. Sööt on hästi antud, kui oma mees suudab palli kohe kasutada. Kui oma mees on jooksul, peab pall olema niiviisi antud, et ajaja saab ta kätte ilma jooksuhoo takistamiseta. Söödu tempo olgu nii arvestatud, et vastane ei saaks palli kätte, ta ei tohi olla liig kiire ega liig aeglane oma mehele. Mitte liig kaua palliga jooksta, see teeb tempo aeglaseks ja viib oma ajajad suluhädaohtu.

Üksteisemõistmine on poolkaitseliinis tingimata tarvilik. Ka kaitsjatega peab keskpoolskaitsja töötama hästi kokku, sest kaitsemängul esineb keskpoolskaitsja kolmanda kaitsjana, nagu ta on pealetungil kuues ajaja. Aga kui kõvasti ka keskpoolskaitsja ei oleks rakendatud kaitsesse, kunagi ei tohi ta unustada jälgida pealetungi ja toetada seda. Vaid siis töötab meeskonna masinavärk ladusalt, kui iga mängija tunneb teist põhjalikult. Üks peab ikka päästma teist. Äärepoolskaitsja töö võib osutuda täiesti tulutuks, kui keskpoolskaitsja ei oska võtta seisukohta vastase söödu kinnipüüdmiseks.

Õpi tundma oma vastast! Kas on tema tugevam külge kiirus, dribbelidus või koosmäng kõrvalmehega? Sell kohaselt peab teda käsutama.

Peamäng on üks suuremaid tarvidusi keskpoolskaitsjal. Kuid ei jatku sellest, et peaga ulatuda pallini ja seda kuhugi puksida. Palli peab suutma peaga juhtida oma mehele. Ja seda võimalikult madalalt! Ikka otsaesisega lüüa!

Nurgapallidel mängib pealööök nii kaitses kui pealetungil tähtsat osa. Siin aitab treening. Kindlus ja täpsus pealöögis on sama tähtis kui hea jalalööök.

Oma poole oudi sisseviskel läheb keskpoolskaitsja viskekaugusse ja asetub vabalt. Kui küljeouti viskab vastaspool, siis katab keskpoolskaitsja kesktormajat.

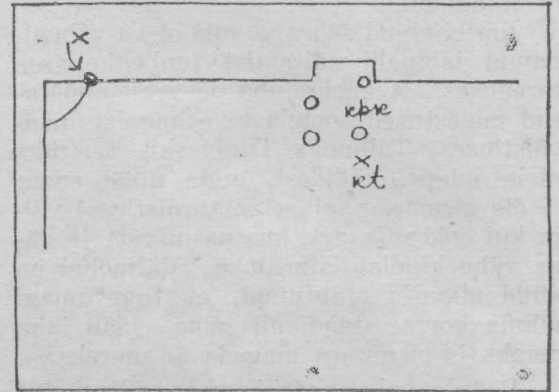
Karistus- ja vabalöökekeskväljal toimetab harilikult keskpoolskaitsja. Kas ta ka karistusala piirilt peab löömaa, ripub oludest. Kui kesktormaja on löögivõimeline mees, võib ta ise 20 meetrilt lüüa otse peale. Suurema kauguse puhul või vabalöögil on soovitatav selle eel käiv sööt.

Keskpoolskaitsja vastane on kesktormaja. Keskpoolskaitsja võib hoida veidi tahapoole, kui kesktormaja seisab valvel kaitsjate juures. Uus sulumäärus nõuab keskpoolskaitsjalt rohkem kaitsetööd kui varem. Sest muidu võib valveta jäetud kesktormaja kergesti läbi lipsata. Mida parem on aga kooskõla tal kaitsega, seda enam võib keskpoolskaitsja toetada pealetungi. Kui keskpoolskaitsja läheb ette, peab vaba äärepoolskaitsja võtma tema koha. Taktikat kõigi juhtumiste puhuks ei saa määrata kindlaks. Kiire kesktormaja vastu peab tegutsema teisiti kui aeglase vastu. Samuti erineb taktika,

kas mängitakse tasakaalukat, ülekaalukat, või üle jõu käivat mängu.

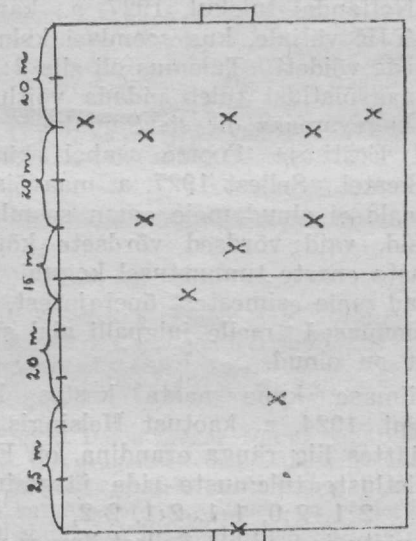
Nurgalöögi puhul vastase värava all seisab keskpoolskaitsja 11 meetri punkti kohal, kuid teiselpool pallist kaugemat väravaposti. (Joon. 63.)

Nurgalöögi puhul oma värava all peab

64. Keskpoolskaitsja asetus nurgalöögil oma värava all.

keskpoolskaitsja katma kesktormajat. Seejuures seab ta enese nii, et ta vastane oleks tal silmas, s. o. et ta asuks selle selja taga kuid siiski lähemal oma väravale kui see. Alatasa on näha häidki keskpoolskaitsjaid unustavat seda algnõuet.

65. Mänguvälja pikkus on 100 meetrit. Kui edurivi seisab 20 meetri kaugusel vastasväravast, järgneb talle 20 meetri peal poolkaitse. 15 meetrit eemal seisab eelmine kaitsja, 20 meetrit kaugemal tagumine kaitsja, kes on 25 meetrit oma väravast. Kuna pall vasakäärel, on vasakkaitse eelpoolne.

Tsenderdused ja pallid, mis langevad keskväljale, peavad olema tema minema lüüa. Loomulikult tuleb arvestada seejuures ka väravavahiga. Kui pall on tõrjuda oma värava poolt, on kasulik juhtida seda peaga äärepoolskaitsjatele, kes saavad ta rakendada paremini tegevusse. Kui pall tuleb vastaspoolt, on soovitatav teda peaga lüüa oma ajajatele. See taktika on hea selles mõttes, et keskpoolskaitsjal ei pruugi ennast niisugusel juhul pöörata ja näeb, kuhu ta lööb.

Alati on kasulik koostöö keskpoolskaitsja ja kesktormaja, keskpoolskaitsja ja eelmise kaitsja vahel. Kesktormaja võib tihti pidurdada vastast pallini jõudmisel, lastes lööki sooritada keskpoolskaitsjal, kel vabam tegevusväli. Samuti võivad kokku mängida keskpoolskaitsja ja eelpoolne kaitsja.

Eesti-Soome.

5. lhk. järg.

rinud, kui „poolt värvavat“ võistlusel ka tegelikult saaks lüüa. Mängu ühetasasust ilmutab lisaks see, et arvamised ülekaalu kohta on väga rohkesti lahtised. On mehi, kes leiavad, et Eesti oli esimesel poolajal pisut parem, kuid selle eest Soome teisel poolajal veel parem kui Eesti esimesel poolajal. On ka neid, kes mitte vähem õiglasest südamest kinnitavad just vastupidist. Kõige asjalikumana selguse oleks annud statistilised andmed väravalöökidest, outide ja muu kohta koos mängu graafilise kujutusega, kuid vihm uhtus need andmed paberil päris segamini. Tegelikult tähendab viik Soomega kodusel väljal meie edenemise seisakut, Soomele aga edasiminekut.

Kõige kenam oleks küll olnud väike võit. Kui mitte muud, siis oleks seega kümnendal maavõistlusel saanud kätte suure viigi — nii Soomes kui Eestil oleks olnud ühepalju võite, kaotusi ja viike. Nüüd on üldises seisus 3 võitu, 4 kaotust ja 3 viiki. Praeguseks lohutuseks jääb veel, et Eesti on Soomele olnud võitmatu viis viimast aastat (1925—29). Kuu aja pärast, mil peetakse tänavune teine E-S maavõistlus, siis aga juba Helsingis, võib sellessegi „võitmatusse“ tulla murre — kui mehed ei mängi paremini.

Esimese veerandtunni 2 värvavat. Maavõistluse käik.

Kümnnes Soome-Eesti tõmbas 25. juulil staadionile üle 3000 vaataja. See arv oleks olnud tuhande võrra suurem, kuid meie katmatu tribüüni juures on vihm võistluse ajal päris „sotsiaalne häda“. Aukülastest olid kohal riigivanem O. Strandman, sotsiaalminister J. Hüneron (kes oma paraplüüga ka riigivanemat katsus kuival hoida) ja kaitseminister O. Köster. Vihmavarjud tõusid tribüünil vaatajate peade kohale seentena, kuid see ei hoidnud ära, et 2/3 vaatajaskonnast halasamatust vihmast läbi ligunes.

Eesti ja Soome meeskonnad ilmusid väljale koos. Ühist on ju meil palju: hõimlusest kõnelemata samane valge ja sinine võistlusrõivastus, samane on ka meie hümnide muusika. Nii sai korraka mängida „Oi maamme, Suomi, synnyinmaa!“ ja „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm!“ Vahekohtunik G. Ekbergile mängiti „Du gamla, du fria (Sa vana, sa vaba)“, mis meil viimase ajaga on saanud viisilt ka tuttavaks. Ladiseva vihma all tulid kaptenid, mõlemad, kes 1920. a. Helsingis tegid kaasa juba esimese Soome-Eesti, tsentrisse kokku. Niilo Koskinen, 31 a. vana ja 34. kord tules Soome eest, pakkus Arnold Pihlakale roose, kuid võitis selle eest vastutasuks loosi ja valis väljapoole alla tasast tuulekest. Kui varamees Kaljot roosisid väljalt oli toonud ära, andis G. Ekberg kl. 19.01 algvile. 23 meest kattis märja muru sel hetkel järgmiselt:

Soome: Holmberg (JFK); Koskinen (HPS, kapt.) — Karjagin (JFK); Viinioksa (HPS) — Lindsten (HPS) — Lindbäck 1 (JFK); Kanerva (TPS) — Koponen (HPS) — Lönnberg (JFK) — Nadbornik (Stjärna) — Lindbäck 2. — (JFK).

Vahekohtunik G. Ekberg, Rootsi.

Eesti: Tipner (Sport); Kallaste (TJK); — Einmann (Sport); Römmer (Kalev) — Pederal (Kalev) — Reinfeldt (Sport); Brenner (TJK) — Kull (Kalev) — Ellmann (TJK) — Pihlak (TJK, kapt.) — Räästas (Kalev).

Soome poolt oli mängus JFK (5 meest) ja HPS-i (4 meest) kombinatsioon, kellele lisaks oli vs. Helsingi juudiseltsist Stjärnast ja pä. Turu Palloseurast. Meie koosseisu iseäraldus oli seekord meeste päritolu peaaegu matemaatiliselt võrdne jagumine kolmele klubile (TJK-st 4, Kalevist 4, Spordist 3 meest).

Tf. Ellmanni algloök pani mehed kohe kiirelt liikuma. Pihlak teeb 25 m löögi, siis järgneb talt „Viini soolo“ sööduga pä. Räästale, kes lööb. Nüüd viivad soomlased palli üle tsentri, ps. Koponen söötab vasakule, kust palli saab tagasi! Vb. Kallaste tahab meest panna ofsaidi ja liigub ette (nagu Kallaste pärast seletas), kuid meie vh. oli veel tagapool, nii et see katse oli asjatu. Ps. Koponen tahtis söödu saamisest teha täisvolley löögi, kuid ei tabanud. Pall ei läinud aga kaugele, „Kopo“ surmas palli ja lõi siis poolkõrgelt värava vasakusse poolde. Distantis oli ainult 4—5 meetrit. Tipner tegi küll katse püüda, kuid distantisi läheduse tõttu oli pallikiirus suurem tema liigutuskirusest. Aega oli kulu- nud ainult 1.45, kuid „saatus ei küsi ajast ega tunnist“.

Järgnes 2 fouli Einmani tehtuna, siis Soome pä. ofsaid. Römmer näpsab schansi Kopose eest, keda Soome publik järjest ergutab aina sisse lööma. 10 min. narritab Pihlak jälle vastaseid ning lõpetab selle päris hea löögiga.

14. min. toimetab vä. Brenner vabalöögi, mis vaevaga tõrjutakse. Pall läheb Räästasele, kes söötab Ellmannile, sellelt satub uuesti pä.-le, kes siis tsenderdab veel kord. Ellman saab jällegi palli, ei lähe sellega edasi, ega sööda ka paremale, kus Pihlak ootamas, vaid lööb. Pall välgahtab 15 meetril madala parempoolse tulba sisemise kandi vastu. Samal ajal tegi vv. Holmberg robinsonaadi, kuid ei küünninud pallini. Pall kerib vindiga üle vv.i selja ja jääb väravajoonele, kust juurerutanud vs. Kull koos palliga võrku tormab.

Viik 1:1 on esimese veerandtunniga käes ja värvatemasti tõuseb sinine lipp, kuna kõrvalmastis oli juba enne kollane Soome värvavat märkiv lipp.

Publiku tõusvat hoogsust ei jahuta ka vihm. Nüüd arvatakse Eesti võit olevat kindel. Võitlushüüd on „Peale poisid!“ Vv. Holmbergil tulebki haarata sülle üks pomm, kuid siis on esirinnas uuesti soomlased. Tipner tormab 20 m värvavast välja ja võtab hiljem vs. Nadborniku pommi. Pb. Koskinen teeb Ellmannile fouli. Vä. Lindbäck tsenderduse püüab Tipner värvanurgast ja 40. min tungib pä. Räästas backide vahelt läbi, kuid teda peatab handsi märkiv vile. Edasi on Soome pä. veel kaks korda ofsaidis.

Poolaja eelviimasel minutil on õige draamaatilise välimusega moment, mis siult oli küll rumal ja Tipneri viga: Tipner jookseb värvavast karistusala piirile, kuid kaotab seal palli. Tf. Lönnberg tungib tühja värava peale, kuid palavikus lööb palli liig tugevalt ette, ja kera on juba oudis, kui mees pallile jõudis järele.

Matsch, nii nagu läks esimene veerandtund, tahtis olla ägedaloomuline ja lahtine tempomäng, kuid poolaja teisel poolel vaibus kiirus. Tugevat kõrvalmõju ei jätnud avaldamata vihmast pehme terrään ja veest nätske ning raske pall. Poolaja iseäraldus oli, et kummalgi pool ei juhtunud ühtki kornerit.

Kümme minutit kestnud vaheaja järele algas teine poolaeg. Sadu lakkas nüüd.

Poolaja teisel minutil teeb Ellman mõni meeter vastase värvavast 2. minutil haug- hüppe pea ees, et keha täiel lennul hori- sontaalsest seisakust palli lüüa peaga. See hüpe oli sarnanev Itaalia ps. Baloncieri omaga, millega see mees Amsterdamis Uruguaille löi värava. Ülimal hetkel tuli vahele vb. Karjagini jalg ja Elman prant- satas murule pikali, tabamata palli. 3. min. hõikab Ellman poolhärdat-poolkibedalt Pihlakale, kes jälle üksi driblamas, et „är- mängi!“ kuid tagajärjeta. Pall võetigi Pihlakalt, millele kättemaksuks teeb ta soomlasele fouli.

5 min. tuleb võistluse 1. nurgalöök, se- da Soome heaks. Tipner mängitas kaitse- ga palli edasi-tagasi, kuni tal piinlikuks läinud olukorras lahendamiseks tuli teha robinsonaad, mis andiski soomlastele kor- neri.

Soome pä. on jälle ofsaidis, väljalöö- gist saab palli Pihlak, kuid rabab mööda, mis „väga kurblich“, nagu lausus üks ta- gaistuja. 11. min. on meie väravaesisele maha puistatud hunnik mehi. Selle hun- niku tekkimises võis olla ka põhjust ka- ristuslöögi määramiseks, kuid vilet ei ol- nud ja mäng läks edasi oma rada.

14. min. saavutab Eesti Räästa lähitun- gi katsel korneri, kuid kolm meie forvar- dit lasevad korneripalli värava eest taba- matult läbi. 17. min. lööb pb. Koskinen Räästa tsenderduse värava kõrvale, mis annab 2. korneri Eestile. Järgneb paar hoo- pealetungi Soome ärte poolt 27. min. 2. nurgalöök Soome heaks. 28. min. meie pealetung. Teine tagaistuja — keegi va- nahärra on väga erutatud ja ta suust tu- leb põrgulikul kiirusel „täk-täk-täk“, mis kuuldu nagu klaperdamise plagin. Pihla- ka 25 m löögi võtab Holmberg ja siis tu- leb meie suurim schanss teisel poolajal: 29. min. lööb Pihlak hirmsa madalpommi Soome väravasse, mille vv. Holmberg püüab mahaviskel otse imeteona. Pall lä- heb tal siiski käest lahti, kuid enne Pihla- kat on kohal vb. Karjagin.

31. min. tuleb Tipneril kaks korda püü- da mahavisketega. Soomlased asuvad meie poolel, kuni 35. min. meie edurivi vastab ägeda minutilise vastuataagiga vastase trahvikastis. Pä. Räästa hea löök läheb värava ülemisest nurgast pool meetrit mööda. 41. min. saavutavad soomlased Kallaste kaudu 3. nurgalöögi. 43. min. saab ph. Reinfeldt krambi jalga — keha oli üle vaimu ning mehel tuleb edasivõist- lemisest loobuda 2 minutit enne lõppu. Ein- man kannab ta süles „outi“.

Teisel poolajal jäid värvavad puutama- tuks, ehk küll neitsilikkuse väärtus on tä- napäev väga langenud, seda ilmkindlalt jalgpallis, kus värvavate rohkus on pidu- roog kõigile palliharrastajatele. Suurte vä- ravalöömise momentide puudumise va- tamata ei olnud minutid laisk rahvas ja teisel poolajal parajasti pulbitsenud män- gule tuli lõpuvile punktina maavõistlusele enne kui jõuti embale-kumbale otsustada võitu.

Lõputulemus oli 1:1 (1:1), nurgad Soo- mele 3:2.

— Helsingis jooksis HKV uue Soome rekordi 4×100 m teatejooksus 42,9. P. Yrjölä tuli Soome meistriks kümnevõistlu- ses 7671,715 punktiga.

Pärnu horitsont.

Teatejooks Pärnust—Riiga. Pärnu esivõistlused tennis. Eesti sakslaste kergejõustiku kolmik-linnavõistlus. — Pärnu JK — Kesk-Eesti meister ja Pärnu välguvõitja.

20. ja 21. juuli kujunesid Pärnule sportlikuks suursündmuseks, milliseid tuleb märkida hooaja tusedamaten staadioni avamispidustuste järele. Eksmeistri Spordi jalgpallikülaskäik, kolme suurema sportliku linna sakslaste triangel kergejõustikus, Eesti tenniseliidi heitlused meie parematel tennisväljadel, Vapruse „mandrijooks“ Pärnust naaberriigi pealinna — Riiga ja Pärnu JK tulek Tapal Kesk-Eesti ringkonnameistriks jalgpallis. Sellane laiaulatuslik kava ei ole sugugi väheks nädalaks pealinnalegi.

Juba varakevadest alates kõneldi Vapruse ringkonnades uuest suuremast kavatsusest, s. o. „mandrijooksust“ Pärnust—Riiga, millise distantsi ulatus 225 klm. Mõõdunud suvel lavastati Tallinna—Pärnu vaheline 20×7 klm. teatejooks.

20. juuli südaöö oli kogunenud jälgima tubli jõuk spordihuvilisi mereäärsele staadionile, kust algas Vapruse järjekorraline n. n. mandrijooks. Jooksu alustas Ed. Madisson, kes kattis 40 min. esimese 11 klm., et pöörduda tagasi teenistuskohale, kes ei saanud sõita kaasa ametikohuste tõttu. 225 klm jooksumaa kaeti 20-nelt võistlejal, igaüks jooksis kahekordselt 5,5 klm.

Terrään oli kohutavalt raske, tuli joosta mööda liivast maanteed, kuhu isegi jooksjaid saatev auto kinni jäi liivasse. Marschut oli järgmine: Pärnu—Heinaste—Salatsi—Lemalu—Riia ja finisch LSB spordiväljal. Maa kaeti 16 tunni 22 min 35 sek. Vastuvõtt oli üllatuslikult suurepärase, millega piinlik kõrvutada niigelat vastuvõttu Tallinnas esimesel mandrijooksul. Viimase etabi kattis jooksu organiseerija Vapruse abiesimees William Puust, kes andis üle LSB esindajale musta tammepuust teatekepi kullatud Vapruse märgiga, ühes Pärnu linna napea tervitusega Riia nimekaimule. Samuti oli tervitus Pärnu esimeselt kodanikult Riia Eesti Haridus- ja abiandmise seltsile. Viimane ühes sealse LSB korraldaja Pärnu Vapruse vastuvõtu. Pühapäeva õhtul oli LSB poolt korraldatud bankett ja esmaspäeval Riia eestlastelt teine — Eesti spordiajaloo suurima teatejooksust osavõtjaile. Meeskonna esindajaks ja juhiks oli Vapruse esimees hr. Joh. Tamm, kes ka ise kaasa jooksis. Ülejäänud 19 nime: V. Puust, E. Madisson, K. Kuningas, E. Sirk, A. ja E. Munak, E. Kuutan, E. Süsslich, F. Annus, H. Jürgens, A. Klein, F. Varik, H. Laater, P. Goldberg, N. Kolla, Madisson ja velled Hans, Arnold ja Eddy Mihkelsonid.

Vapruse teatejooks sai Läti ajakirjanduselt kiitva arvustuse osaliseks ja juba pühapäeva õhtulehed tõid rohkeid pilte teekonnalt ja jooksulõpust LSB spordiväljal. Viimastel kümnetel klm. oli ilmunud teele vastu rohkel arvul suguvendi.

Laupäeval asus kohe heitluse järele Spordiga rongile Pärnu JK jalgpallimeeskond, et 225 klm. sõidu järele rongilt lahkudes tuua Tapal Pärnu Kesk-Eesti ringkonna tiitel, millega tuldi hiilgavalt toime võiduga 1:0, kuigi vastane 90% mängust valitses. Meeskond olles puhkamata eelmise õhtu matschist ja 12 tunnilisest sõidust suutis vaevast liikuda väljal. Matschi järele maksis Pärnu JK esindaja 60 krooni võistluse puuduäägi arvel. Meeskond „tossutas“ tagasi Pärnu, olles pidanud 36 tunni jooksul 2 matschi ja reisinud 550 klm. Kah rekord!

Pärnu staadioni sõerajal peeti Tallinna, Tartu ja Pärnu Saksa spordiseltside vahelist kolmikvõistlust kergejõustikus. Esmakordselt võitis sellise triangelmatschi. Tall. Greif, olles ees Pärnust 2 punkti võrra. Linnadest said punkte Tallinn 93, Pärnu 91 ja Taru 77.

Võistluse tehnilised tulemused:

100 m 1. Fred Kuus, Pärnu 11,4; 200 m 1. Fred Kuus, Pärnu 24,1; 400 m 1. Kurt Veiss, Tall., 55,4; 1500 m 1. Verner Redlich, Tall., 4,38,8; 4×100 m 1. Greif, Tall., 48,5; 800+400+200+100 m 1. Greif, Tall., 3,50,4. Kaugus — 1. Fred Kuus, Pärnu, 6,23; Kõrgus — 1. Gert Schmidt, Pärnu, 1,70; Teivas — 1. Herm. Schneider, Tall., 2,90; Kolmik — 1. Fred Kuus, Pärnu, 12,31; Kuul — 1. Stackelberg, Tartu, 12,22; Oda — 1. K. Stackelberg, Tartu, 43,54; Ketas — 1. K. Stackelberg, Tartu, 31,74.

Mõõdunud nädalal peeti Pärnu tennisklubi korraldusel Pärnumaa lahtiseid esivõistlusi tennis, millised järjekorralt teised. 1928. a. võitis meistrinime — hr. Chr. Lasn, Tall. Kalev. Tänavu oli konkurents äärmiselt pinev, sest startisid erandita kõik momendi Eesti parimad

tennismängijad ja nimelt Chr. Lasn, H. Pukk, A. Kleinberg, E. Hiop, E. Lohk, J. Dollar.

Meeste üksikmängu finaali pääsesid Chr. Lasn, Tall. tenniselise hoikklubi ja H. Pukk, Tall. Kalev. Pärnumaa meistriks tuli teistkordselt Chr. Lasn, lüües endist klubikaaslast H. Pukki 5:7, 6:3, 6:3 ja 6:4.

Meeste paarismängus võitsid poolfinaalis H. Pukk E. Lohk — E. Hiop J. Dollarit 6:2, 9:11 ja 6:4; ja finaalis tuli kapituleerida Chr. Lasn A. Kleinbergil 6:3, 6:4, 5:7,4:6 ja 6:0. Võitjad seega H. Pukk ja E. Lohk.

Naiste üksimängu võitis pr. Nõmik, Tall. Kalev, kellele kaotas pr. L. Veermann, Pärnu tennisklubi 6:2 ja 7:5.

Segapaarismängus heitlesid finaalis pr. Nõmik hr. Lohk ja pr. Tannebaum hr. Hiop, millise matschi paremus võidu näol 6:2, 3:6 ja 6:3 kuulus esimesena nimetatud paarile.

Ringkonna võistlustel klubidevahelises tsükliis kohtasid Tallinna Eestimaa lavtennisklubi ja Pärnu tennisklubi, millise matschi võitsid pealinnalased 6:5. Varem oli juba annud viimasele loobumisvõidu kohalik Saksa spordiselts.

Pühapäeva jalgpalli 20. a. juubel möödus liig argipäevast ja jääb meele kauaks äramatutud spordipäevana ja juhusega, kus seltsid võistluse pidulikult ja suureviisilisemal pidamisel oleks võitnud täita oma tühje kassasid ja anda juubeli vääriilist ilmet. Olgu siinkohal tähendatud, et mõõdunud aastal vaigiti täiesti surnuks Pärnu kohalik suurim spordijuubel.

Isegi kõik seltsid ei arvanud heaks võtta osa välkturniirist ja piirduski startijate meeskondade arv neljaga. Mängisid Tervis ja Vaprus ning Sindi Kaljuga Pärnu JK. Esimene matsch oli võistluse nõrgem. Vapruse meeskonnal puudus täiesti koostöö, kuigi üksikud mängijad seninähtuist mängust esinesid paremini. Tervise mäng oli vähepakkuv. Väravateta matschi järele kuulutati võitjaks paremusvõiduga Tervis. Sindi Kalju ja Pärnu JK esinemine oli juba veidi parem. Esimesel poolajal oli mäng tasavägine ja Sindi Kalju edurivi, kuigi tagajärjed seda ei avalda, mängis kolme võistluse parema partii, milleni ei küünninud löögivaesed Pärnu meeskondade forvardid. Teisel poolajal oli kogu aja Pärnu JK otsustada. Samad meesk. on tänavu korra juba mänginud, mil paremaks osutus Pärnu JK, kes lõi vastast 3:1. Ka seekord kanti juubeli karikale võitjate nimestik, milline koosnes PJK-sist, kuigi vahepeal Tervis oli esinenud vastases paremini tagajärgelt ja mängelt.

Finaalmatsch oli ainsam, mille saatuse otsustas värav. Kolme mängu ainsam gool langes 19 min. Pärnu JK tf. Juss Tammanni jalast, kes vs. Alepi surmakindla väravavõimaluse ebaõnnestumise järele ise mängib lahedamalt väravavahi veast 1.0, milline löök märkis ühtlasi juubelikarika saatuse. Järgneb Tervise minutiline ägesurumine, kus unustusse jäetakse värava kaitsmine, tf. Tammann lükkab palli kaitseta Tervise väljapoolle ps. Pudelile, kes algab kiiret sprinti kaitseta puuri suunas, kuid pall läheb väravavahist korneri, selle asemel, et seda üsaldada realiseerimiseks kõrvalseisvale kaasmängijale. Pärnu JK mängis viis kuuendikku finaalist 10-mehelises koosseisus, mil lahkus vigastada saanud vasakäär.

Pärnu JK võidukas meeskond: Aspe; Vichterstein—Koop; Seimann—Sarapik (meesk. vanem.)—Suurevälja; Haitov—Pudel—Tammann—Alep—Reimann.

Kõik kolm matschi vilistas täpselt El. Jürvetson. Publikut äärmiselt vähe.

A. P.

Võistluskutse.

Seega teatab Tartu veespordi klubi juhatus, et 1929. a. Eesti esivõistlused ujumises, vettehüpetes ja veepallis peetakse Ekraveliidu asemikkude kogu otsuse põhjal Tartus 10. ja 11. augustil s. a. Tartu veespordi klubi korraldusel.

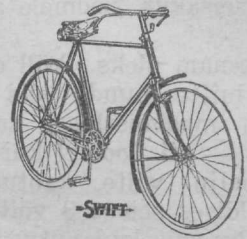
Viimane ülesande tähtaeg on 7. august s. a. Ülesandmised võistlustele palutakse saata Tartu veespordi klubi nimele Tartu, postkast 113.

Võistlused peetakse Ekraveliidu uute määruste järele.

Täpne võistluskava saadetakse Ekraveliidu liikmetele koju kätte.

Austusega

T. V. K. juhatus.

K.-M.

LIER & ROSSBAUM

TALLINN, VIRU T. 7

See äri on tuntud seepoolest, et seal müügil olev kaup on parim parimast. Nii siis, kes omandada tahab tõesti päris head jalgratast, see ostku: WANDERER, DIAMANT,

HOPPER või SWIFT

KERGED OSAMAKSUTINGIMUSED

Preemia E. Spordilehe tellijatele

Kes tellib Eesti Spordilehte arvates 1. augustist kuni 31. detsembrini s. a., saab Eesti Kehakultuuri aastaraamatu preemiaks. Aastaraamat maksab üksikmüügil Kr. 1.25.

E. Spordileht maksab 5 kuu peale Kr. 2.75. Spordilehe tellimisi võetakse vastu Tallinnas, Vene tän. nr. 11-a krt. 6.

Eesti Spordileht on müügil järgmistes kauplustes ja raudtee raamatukappides. Sealsamas võetakse vastu ka E. Spordilehe tellimisi: Tartus: J. Kivastiku spordiriistade kpl., üldine ajakirjanduse kontor, Tartu jaama raamatukapp.

Valgas: A. Raagi raamatukpl., R. Kauke ajakirjanduse kontor.

Võrus: J. Semmi raamatukpl., Võru jaama raamatukapp.

Petseris: N. Grünthali raamatukpl.

Pärnus: A. Küng, P. Ruiso, k.-ü. Uudis, o.-ü. Pärnu Postimees, Pärnu jaama raamatukapp.

Viljandis: V. Strahlberg, A. Lõhmus, Heidemän — Sindis, Rumvoldt — Türil, t.-ü. Iva — Paides, Priimann — Rakveres, O. Lesdorf — Kohtla-Järvel, Bruns — Jõhvis, M. Tamverk — Haapsalus, ajalehe kiosk Paldiskis, M. Saar — Otepääl.

Raudtee raamatukapid: Mõisaküla, Viljandi, Tiiri, Rapla, Kohila, Elva, Tapa, Jõgeva, Tamalu, Järva-Jaani, Rakvere, Narva, Haapsalu, Keila, Nõmme, Pääsküla, Rahumäe, Risti.

ILMUSID TRÜKIST

EKRAVELIIDU

Üld- ja

kergejõustiku määrused.

Tähtis käsiraamat sporditegelastele, kohtunikudele ja võistluskorraldajatele.

Müügil spordiriistade kauplustes ja spordiseltside juures.

Ekraveliit.